

Statsministerens tale for statsminister Sorsa under
middagen på Akershus Slott onsdag 5. februar 1986

Kjære Statsminister og fru Sorsa,
Eksellenser, mine damer og herrer,
Ærede gjester.

Det er en stor og ekte glede for den norske regjering, og for min hustru og meg selv personlig, å kunne hilse Finlands Statsminister med ektefelle hjertelig velkommen til Norge. I mars 1983 hadde vi den ære å ta imot president Koivisto på statsbesøk, i april i fjor var utenriksminister Väyrynen i vårt land, og denne februaraften er det den finske regjerings leder som sitter sammen med oss som vår offisielle gjest her i det tradisjonsrike Akershus Slott.

I den nordiske familie setter vi alltid pris på å ta imot gode naboer til samtaler og til festlig samvær. Vi ser frem til å drøfte en rekke spørsmål av felles interesse, både tosidige og internasjonale.

Historisk og geografisk har våre land et langt fellesskap, symbolisert ved en meget lang felles grense på over 700 kilometer. Befolkningen i grenseområdene står i nær og ofte daglig personlig kontakt, og slik har det vært i århundrer.

Mange finner har i tidligere tider vandret mot nord over grensene til "havlandet", og har slått seg ned i vårt land. Denne finske bosetning har tilført det norske samfunn verdifulle impulser.

Vi deler en fredens grense som ikke skiller oss. Vårt naboskap har fostret samhørigheten mellom våre to nasjoner. De bånd som er skapt har vevet et mønster preget av samarbeide og gjensidig respekt. På norsk side beundrer vi den seige innsatsvilje og arbeidskraft som alltid har besjelet det finske folk og som har vært en drivende kraft i gjenoppbyggingen av Finlands posisjon etter siste krigs ødeleggelser. Ikke minst har den klare profilering hjemme og ute av finsk kultur og finsk egenart - kombinert med stor åpenhet overfor omverdenen - avtvunget vår respekt.

Norges samarbeid med Finland går imidlertid langt utover de tosidige kontakter. De fem nordiske land har i etterkrigstiden funnet frem til samarbeidsformer som i internasjonal sammenheng er ganske enestående. Det finnes knapt noen annen gruppe av land som i praksis har nådd slik bredde og dybde i sitt samarbeide som de nordiske. Vårt felles ønske om å nå nye resultater vil også i tiden som kommer tjene som en drivkraft og en utfordring. Den norske regjering stiller seg meget positiv til en videre utbygging av det nordiske samarbeid.

Ut fra forskjellige erfaringer har Norge og Finland valgt ulike veier i sikkerhetspolitikken. Men begge lands

veivalg inngår i et hensiktsmessig sikkerhetspolitisk mønster i Norden. Våre bestrebelser har bidratt til fred og stabilitet både i det nordiske område og i et videre europeisk perspektiv. En viktig faktor i denne sammenheng er at hvert enkelt nordisk land har søkt å ta hensyn til de andre nordiske lands sikkerhetsbehov. Jeg føler meg trygg på at våre to land også i fremtiden vil gjøre sitt beste for å bevare den tillit, troverdighet og gjensidige respekt som ligger til grunn for den stabilitet som preger nordisk sikkerhetspolitikk.

På det økonomiske område har vi utviklet en høy grad av integrasjon og dermed gjensidig avhengighet. Det er etablert full frihandel for industrivarer gjennom EFTA-samarbeidet, der vi nylig har hatt gleden av å kunne ønske Finland velkommen også som formelt fullverdig medlem. Vår samhandel er omfattende, selv om jeg ikke legger skjul på at vi på norsk side gjerne skulle ha sett en noe bedre balanse i varebyttet. Samtidig er det mitt håp at vi sammen skal kunne utvikle et videregående økonomisk-industrielt samarbeid til felles nytte.

Våre kulturelle forbindelser har lange tradisjoner. Norsk og finsk litteratur, malerkunst og musikk har i årenes løp gitt hverandre impulser og stimulanser. Gjennom norsk-finsk kulturfond og gjennom en rekke aktiviteter er det vårt felles ønske å kunne bidra til å gjøre kulturutvekslingen stadig bredere, til berikelse for finner og nordmenn.

Jeg må også få nevne at vi nylig hadde gleden av å se den store utstilling av nordisk malerkunst fra 1880-årene i Oslo. Blant det som slo oss sterkest ved denne enestående manifestasjon av nordisk gullalder, var den voldsomme kraft i finsk maleri, som ga et dypt inntrykk både av finsk kultur og av et avsnitt av Finlands bevegede historiske utvikling.

Finske og norske idrettskvinner og -menn møtes til hyppig kappestrid, ikke minst på denne tid av året. Holmenkollen og Lahti er velkjente begreper i vintersportens verden. De finske idrettsutøvere møtes med en særegen ærefrykt - også fordi vi vet at den finske sisu er noe ganske spesielt, noe som gjør gleden over og spenningen ved en hard konkurranse enda større - uavhengig av hvilket flagg som tilslutt heises på seieremasten. Finnene er alltid velkomne til ny dyst med og i idretts-Norge.

Vår gjest i kveld er også en rekordholder. Jeg kjenner ikke så meget til hans rent idrettslige innsats, men Kalevi Sorsa har en annen notering: Han er finsk mester i lengde - målt i funksjonstid som regjeringssjef. Han har markert seg som en helt sentral skikkelse i nyere finsk politikk. Vi ønsker ham lykke til i den fortsatte politiske gjerning.

Men vi vet også at vår gjest har andre og kanskje mer skjulte sider. Jeg vil få sitere disse verselinjer:

Så står vi här
och sträcker oss efter det kommande
letande efter styrka av varandra och av det forna.
Så står vi här
igen förnyade
och vi hör fanans smäll
i vårvinden.

Linjene er oversatt fra finsk og hentet fra diktet Människan av poeten Kalevi Sorsa - en side som embeds- pliktene idag kanskje skyver i bakgrunnen, men som likefullt forteller oss noe om bredden i vår gjests bakgrunn og interesser.

Jeg vil gjerne gi uttrykk for den norske regjerings glede over å få være vertskap for Finlands Statsminister og fru Sorsa på dette første finske offisielle statsministerbesøk i Norge på meget lang tid. Denne glede ber jeg om å få markere ved å foreslå en skål for Finlands Statsminister og fru Sorsa, og for det nære vennskap og gode samarbeid mellom våre to land.